

Den 1 november 1937 ophørte jeg med, at være Kontrolassistent i Sal-
linge, tre dejlige aar var tilbragt her, hvor jeg havde nydt Medlem-
mernes Gæstfrihed i mit arbejde og deltaget ved mange af deres fes-
ter.

Min nye arbejdsplads blev paa Gaarden "Skjelbo" ved Maries forældre,
Karen og Frands Frandsen, der nu var mine Svigerforældre. Det var en
stor omvæltning i tilværelsen, at være karl igen, men det vænner man
sig hurtig til.

Frands var Sogneraadsformand, Amsraadsmedlem og Vurderingsformand
saa hans tid var optaget af disse sysler. Vi var to karle og en foder-
mester, der skulle klare landbruget, som var paa 42 tdr. land. Opholdet
her blev foreløbig 1 aar, som jeg var glad for. Marie havde faaet plads
inde ved København, saa der var jo glæde i hjemmet, naar hun havde et
par dage fri.

Den 3 november 1938 rejste jeg til Sydsjællands Landbrugsskole, for
at være elev i 5 mdr. paa Skolen i Vinteren 1938-39. Forstanderen hed
Kr. Kristensen, en dygtig og behagelig personlighed, der fik os til, at
yde en god indsats. Dagene blev ofte lange med forberedelser til den
følgende dag. Kammeratskabet blev ogsaa plejet, for det var nogen her-
lige gutter jeg var sammen med. Der var forskellige smaa udvalg paa
Skolen, for eks. Redaktion af en avis kaldet "Udkrudtsharven", og der
var et Forlystelsesudvalg m.m., jeg fik lov, at prøve det hele, det var
sjov. Medens vi var paa Skolen, blev der imellem eleverne talt om, at
der hver vinter, efter at eleverne var rejst fra Skolen, blev uddelt
en opmærksomhed til en elev, som havde vist særlig Flid m.m. i Vinte-
rens løb. Jeg blev derfor meget forbavset, da jeg hen paa Sommeren, fra
Forstanderen paa Skolen, modtog en pakke, der indeholdt en dejlig bog
om kvægsygdomme m.m., desuden et meget pænt brev, det blev jeg meget
glad for, som jeg mindes med glæde.

Til 1 maj 1939 fik jeg plads paa en Gaard i Hjallese, ved Valdemar
Knudsen, hvor jeg var et aar. Der var foruden mig, en Søn der nærmest
passede Kreaturerne, og saa klarede jeg Landbruget. Det var flinke folk
og vi havde det godt sammen.

Den Sommer, den 31 august 1939 gik tyskerne ind i Polen, 2 Verdenskrig
var begyndt. Krigstrusselen truede overalt i Europa. Vi haabede, at
Danmark maatte blive forskaanet for Krigen; men den 9 april 1940 om
morgenen, kunne vi ikke forstaa, at der kom saa mange lavtflyvende Fly-
vemaskiner ind over os. Det var paa det tidspunkt lidt diset, da Solen
rigtig kom igennem, kunne vi se, at det var tyske maskiner. Og det lød
gennem Radioen, at Danmark var besat af den tyske Værnemagt.

Det var noget, som vi i vor vildested fantasi ikke havde drømt om. Der
blev straks indført mørklægning, alle vinduer, hvor der blev brugt lys

efter mørkets frembrud,skulle dækkes til med mørke gardiner,saa intet lys kunne ses udefra,ellers fik vi en bøde.

England og Frankrig var nu kommet med i Krigen mod Tyskland.Saadan blev det gradvis ved,at blive udvidet,med Tyskland,Italien og Japan paa den ene side,og alle de øvrige holdt sammen paa den anden side med Amerika og Rusland,England, Frankrig,Belgien,Holland,Norge og Østrig m.f.var besat af tyskerne.Sverrig og Schweiz var neutral.

Men hvordan havde den menige dansker det,herude paa landet. Meget af det,som vi skulle spise og drikke blev hurtig Ratineret.Tøj kneb det ogsaa med,alt det gamle der hang paa lofterne,kom frem af Mølposen,og blev syet om til børnene. Her ude paa landet led vi ingen nød,med hensyn til Kosten.Vi havde jo mange af de daglige nødvendigheder,naar der skulle laves Mad.Kaffen kneb det med,men saa brændte vi korn o.l.,det kaldte vi Kaffeestatning.En død Gris kunne laves til Sæbe.Af Kartofler lavede vi Kartoffelmel.En sæk Hvede kunne laves til Hvedemel;men det var ellers strengt forbudt,for alt Hvede skulle afleveres.Vi havde en $\frac{1}{2}$ tdr.land med Tobak,for det var ogsaa en stor mangelvarer;men det tjente vi godt paa.Der kom saa 4-5 Damer og hjalp os med,at sy Tobakken paa snore,hvorefter det blev hængt op til tørring paa lofterne.Efter 1 a 2 maaneder,blev det taget ned fra lofterne, Der maatte ikke være huller paa Tobakken,for at faa det i første klasse,saa vi maatte sortere hvert eneste blad.

Men tilbage til 9 april,jeg var jo stadig i Hjallese,hvor jeg tjente, men flyttedagen var lige om hjørnet.1 maj 1940 flyttede jeg hen til Marie paa Skelbo,vi havde nemlig forlængst planlagt,at vi skulle holde Bryllup den 30 Maj 1940,at vi fra 1 Maj skulle have Gaarden i Forpagtning.

Vi glædede os begge to til Bryllupsdagen.Det begyndte Kl.10 ved Sognefogeden Hans Pilegaard i Sallinge,hvor vi blev Borgerlig viet,det var forøvrigt Maries Morbror der viiede os.Naar denne højtidelige handling,skulle foregaa her,var det forde,at vi hørte til Frimenigheden i Ryslinge,og denne Menigheds Præst,kunne ikke foretage en retsgyldig Vielse paa det Tidspunkt,det fik han senere lov til. Alle Bryllupsgæsterne,Slægt og Venner blev derfor indbudt til,at møde i Ryslinge Kirke Kl.13. Det hele skulle begynde saa tidlig,for mørklægningen var paabudt fra Kl.21,og dermed gik det meste af Færdselen paa vejene i staa.Naar vi paa denne dag gerne ville i Kirke,saa var det nok forde,at vi i henhold til gamle Tradition,følte,at Bryllup, Kirke og Salmesang m.m.hører sammen.

Hjemme paa Gaardspladsen var der rejst et Telt,hvor vi alle skulle spise og senere danse.Ud paa aftenen kom alle de unge Gymnaster ca. 120,for Marie og jeg ledede denne Sommer igen Gymnastik og saa var det naturligt,at de kom med paa denne vor store Festdag.Det fyldte godt op

i Teltet med saadan en Flok og det satte humør i Selskabet. Da Klokken blev 21 var Gæsterne selvfølgelig ikke kørt hjem, dem fra Sognet kunne nok liste hjem i Sommernatten; men resten maatte, da trætheden meldte sig, tilbringe resten af Natten i Sofaer, paa Stole og hvor de ellers kunne finde et hvilested, til Morgensolen begyndte, at sende sine varme straalere paa Himmelen, da forlod de sidste gæster Skjelbo. Efter Fest kommer Hverdagen og snart var vi inde i den daglige rytme. Maries Forældre havde faaet indrettet en Lejlighed paa Loftet af Stuehuset og vi boede nedenunder. Vi havde faaet nogen gode medhjælpere, saa det hele kørte planmæssig. Som tidligere nævnt, ledede vi begge Gymnastik den Sommer, og var til Lombjergefest med 58 Piger og 63 Karle, jeg tror nok det var de største hold der nogensinde, havde deltaget her fra Sognet.

Ellers gik det daglige Liv, sin naturlige gang, men Besættelsen og Kri-

gen i Europa, satte alligevel sit Præg paa vor Tilværelse. Som Krigsaarene gik, blev Sammenholdet i Sognet stærkere. Folk mødte godt op naar der kom en Taler til Sognet, der kunne fortælle noget nyt eller være med til, at genoplive vor tidligere Selvhævdelse, give os troen paa, at der kommer andre dage. Vi maa huske paa, at den Regering vi havde, var en der var indsat, med den tyske Værnemgts Godkendelse. At det danske Politi, var sendt til tyske Fangelejre i Tyskland. At alle private Biler i Danmark ikke maatte køre, de var det vi kalde klosset op, for at dækkene ikke skulle blive ødelagt. Vi havde kun Hestevogne og enkelte Tog til Befordring og saa Cyklerne, hvis vi kunne fremskaffe Dæk og Slinger til dem. Jeg husker engang, vi havde solgt en Hest, den var igen solgt videre, og var nu havnet paa Sjælland. Alle mellemhandlere havde tjent paa Hesten, og den var nu blevet alt for dyr. De fandt saa en Fejl ved Hesten, og vi skulle i Retten i Roskilde. Vi kunne ikke komme over Storebælt, hvis vi ikke var selvbefordrende. Jeg cyklede derfor til Nyborg, fik Cyklen med over Bæltet, fik den godt gemt bort i Korsør, og rejste derfra med Toget til Roskilde. Da jeg kom tilbage var Cyklen skrællet, det vil sige, at de havde pillet Dækkene af Cyklen. Da jeg kom ned til Færgen, blev jeg standset, med Bemærkning om, at nu drev vi det snart forvidt, jeg maatte saa fortælle dem den sørgelige Historie, og kom med over. Hesten maatte jeg senere tage tilbage, det var nu ikke det værste, Dækkene der blev stjålet, var en Katastrofe, hvor fik jeg nogen igen til mit bedste Befordringsmiddel. Men Lykken stod mig bi, jeg havde en Søsterdatter i København, der var paa et Kontor paa en Fabrik, der lavede Cykledæk, hun skaffede mig et nyt Dæk, og saa var jeg kørende igen; men mange var misundelig.

Efter at jeg havde været i Retten i Roskilde, tog jeg videre ind og besøge min Søster i København. I dag holder der, udenfor Københavns Banegaard saa mange Taxa Biler; men den Gang var det lukkede hestetrukne Kareter, der holdt og ventede. Taxa Biler var dengang meget reduceret, og dem der endnu var igang, kørte med Generator, det vil sige, at bilen havde, en paa højkant staaende tøndeformet Beholder fastspæet paa Bagenden af Bilen. I Beholderen kom de brænde og naar der kom Ild i det, udviklede det en Gasart, der naar det kom i Forbindelse med Motoren, kunne faa Bilen til at køre. Men som sagt jeg besteg, med en vis Højtid, en af de hestetrukne Kareter, det bliver nok baade første og sidste Gang, jeg bliver befordret med et saadan flot Køretøj til mit Bestemmelsessted.

Men tilbage til Hjemmet. Søndag den 7 December 1941 fødte Marie en dejlig velskabt Dreng, som vi kaldte Jørgen. Det var en stor og glædelig Begivenhed i vor Tilværelse. Hver lille Bevægelse i hans Udvikling blev omtalt, til Glæde for hans Forældre og Mormor og Morfar, det var Lykken. Han blev Døbt i Ryslinge Frimenigheds Kirke af Pastor Rydal, den 1 marts 1942. Verden var af lave, derfor var det velbegrundet,

at vi ønskede Jørgen en lys og lykkelig Fremtid.

I 1941 var jeg blevet formand for Hillerslev Skytte og Gymnastikforening, det var en stor opgave, men interasant og ikke mindst i disse Krigsaar. Foreningen var ikke alene en Sportsforening, men ogsaa det mere kulturelle blev der nu gjort mere ud af. For eks. havde vi i de Aar, noget vi kaldte "En Dag paa Højskole", hvor ^{vi} paa en Søndag begyndte Kl. 10 om Formiddagen med Morgensang m.m. og derefter fortsatte hele Dagen, med Foredrag, Sangtime, Diskussion, Gymnastik og Folkedans og Dagen sluttede med en Aftensang. Paa saadan en Dag, havde vi Forstandere og Lærere fra vore Gymnastikhøjskoler til, at hjælpe os. En stor Flok unge mødte op fra Sognet og Omegn.

Sangen havde i disse Aar en samlende Kraft, der styrkede vor nationale Bevægelse, og gav tillige Fællesskabet i Sognet fornyet grobund ved vore Sammenkomster. Vi havde i de Aar flere gode Orkestre der spillede i Radioen, blandt andre var der Kaj Julians Orkester, fra Restaurant Kilden i Aarhus. De spillede mindst en Gang i Radion, hver Uge, og der var mange der lyttede til deres dejlige Musik, der bestod af mange forskellige Melodier og Sange. Det var en glæde, et lyspunkt der igennem Radioen blev sendt ud til det danske Folk.

Hillerslev Skytte og Gymnastikforening fik dette landskendte Orkester overtalt til, at komme her over og give en Koncert i Forsamlingshuset. Orkesteret paa ca. 10 Mand, kom til Højrup med Toget, vi skulle saa befordre dem til Hillerslev. Det foregik i en aaben Lastbil med Griseræk ved siderne og en Presenning hen over Musikerne. Det maa have været koldt, for det var den 28 Februar 1945. Koncerten begyndte Kl. 17 med efterfølgende Dans. Vi havde efter Ansøgning, faaet tilladelse til at slutte Kl. 22. Hele Forsamlingshuset var stoppet af Folk fra fjern og nær ca. 500 Personer, ja, vi maatte sige nej til mange, der var ikke Plads til flere. Det var derfor en stor Fornøjelse, at byde velkommen til saa stor Forsamling. Orkesteret optraadte i Kjole og Hvidt og det

og det blev en stor Oplevelse, for det store Publikum, der i disse Aar havde meget smaa Muligheder, for en saadan Festaften.

Dette var blot en Beskrivelse af det, som gav os Underholdning i den mørke Tid, og dermed styrkede os i Haabet om en snarlig Befrielse af det tyske Aag.

Vi er nu naaet hen til Foraaret 1945, og det var som der staar i Sangen, Der er noget i Luften, jeg ved ikke hvad, der er noget herinde der gør mig saa glad.

Ja, det var der ogsaa Grund til, der skete nemlig flere ting, at være glad for. Den 5 April 1945 fødte Marie en dejlig velskabt Pige. Hun blev Pinsedag, Døbt i Ryslinge Frimenigheds Kirke af Pastor Rydal og fik Navnet Birgit Skelbo Arenalund.

Nu havde vi to dejlige børn, Jørgen var nu saa stor, at han kunne hjælpe til med mange ting, ogsaa med pasning af den lille Søster, eller — var det vedre, at lege med Hunden og Kattene i Kostalden, saa længe hun var saa lille.

Men der var ogsaa andre glædelige Begivenheder paa vej. Italien opgav Krigen og Nasisterne i Tyskland blev slaaet tilbage paa alle fronter. Den 4 Maj om Aftenen, lød det glædelige Budskab, i den dansktalende Radio fra England, at den tyske Værnemagt, havde overgivet sig, at Besættelsen af Danmark var ophørt.

Det var en voldsom Begivenhed, og der blev fældet mangen en Taare af Glæde. Der blev fæstet overalt i Landet, i hvert eneste Sogn, Kirkeklokkerne ringede, der var takke Gudstjeneste og paa mange Maader, blev der givet udtryk for Taknemligheden over Krigens ophør.

Der skulle dog gaa nogen Aar inden det hele var normalt. Rationeringen af enkelte varer sluttede først ca. 1950.

Der var igen en lykkelig Begivenhed i vente. Den 12 November 1948 fødte Marie en dejlig rask og velskabt Dreng. Han blev døbt i Ryslinge Frimenigheds Kirke Nyaarsdag 1949 af Pastor Rydal og fik Navnet Povl Skelbo Arenalund.

Nu havde vi 3 børn, hvor er det en Lykke og Velsignelse, at kunne sige raske og velskabte børn. Det er ikke en selvfølge, men noget der maa

skønnes meget paa. Mange Oplevelser sammen med tre børn gav i Aarenes løb megen Glæde og mange Minder.

Nu var Birgit blevet saa stor, at hun kunne lege med Jørgen, og der var mange ting der kunne findes paa. Jeg husker det var Vinter, jeg havde været i Marken og kom hjem hen paa Formiddagen, da havde de faaet lagt en Snor om Halsen paa en Kalv, og stod nu med den, ude paa Gaardspladsen. De var stolte, tros det store Besvær det havde været, at faa den saa langt, og Kalven saa forundret paa de uvante Omgivelser.

Det blev ikke ringere, da Povl begyndte, med alle sine udtænkte færdigheder og udspekulerede smaadrillerier, der ofte endte med et lille Slagsmaal, for to eller tre.

De var nu alle tre flinke til, at hjælpe os, naar vi bad dem om det. Drengene fra Lykkenssæde kom meget op og legede med vore børn, der kom ogsaa nogen fra Højrup. Når vi saa skulle køre Korn hjem fra Marken, saa stillede de alle, og hjalp til saa godt de kunne, med at flytte negene paa Loftet. Naar vi saa havde faaet indavlet, smurte Marie en stor kurv Mad og godt med Sodavand. Derefter startede vi Bilen og alle de smaa Høstkarle og Piger, blev proppet ind i Bilen. Der kunne nok med os to ældre, være 10-11 stykker, og saa kørte vi til Odense i Tivoli. Lykkensædrengene har efter at de er blevet voksne sagt, at det var noget af det bedste hele Aaret.

Juleaften naar vi skulle ^{omkring} gaa Træet, var det en Glæde og faa fat i disse smaa Hænder, høre den glade sang, se deres Øjne der straaledede i spændt forventning, naar de skulle aabne Pakkerne, der laa under Juletræet. Jo, det var Minder, det var Lykke, for en Mor og Far, at tænke tilbage paa.

Undertiden stiller jeg Spørgsmaalet til mig selv, gav vi jer nok, var jeg for haar ved jer, vor økonomi var saadan, at vi ofte maatte sige nej til eders ønsker, selv om vi gerne ville have opfyldt dem.

Sandheden var jo, at vi faktisk var 4 til at opdrage jer Børn, og det kan undertiden være uheldig, selv om vi alle vil det bedste. Hvis der faldt et Par alvorlige Bemærkninger, for nogen skulle ogsaa gøre det, var det let, at finde andre der kunne trøste, men bag det hele laa ønsket om, at faa nogen gode Børn, og den Lykke har vi faaet tilfulde.

Vi er taknemlige for jeres Udvikling op gennem Aarene, vi er lykkelige og stolte over det, som i er blevet til. Der er noget der hedder, at vi aldrig kan løbe fra det ubehagelige, men vi vil ønske, at vi har styrke til, at overvinde Livets genvordigheder.

I 1950 købte vi vor første Bil, det var jo dejlig, for nu kunne vi køre lidt ud. Der var endnu næsten ingen nye Biler i Handelen. Det tar Tid, at blive omstillet med Produktionen efter en Verdenskrig. Vi købte saa en Chevrolet, aar 1926, det var selvfølgelig en ældre Bil, men

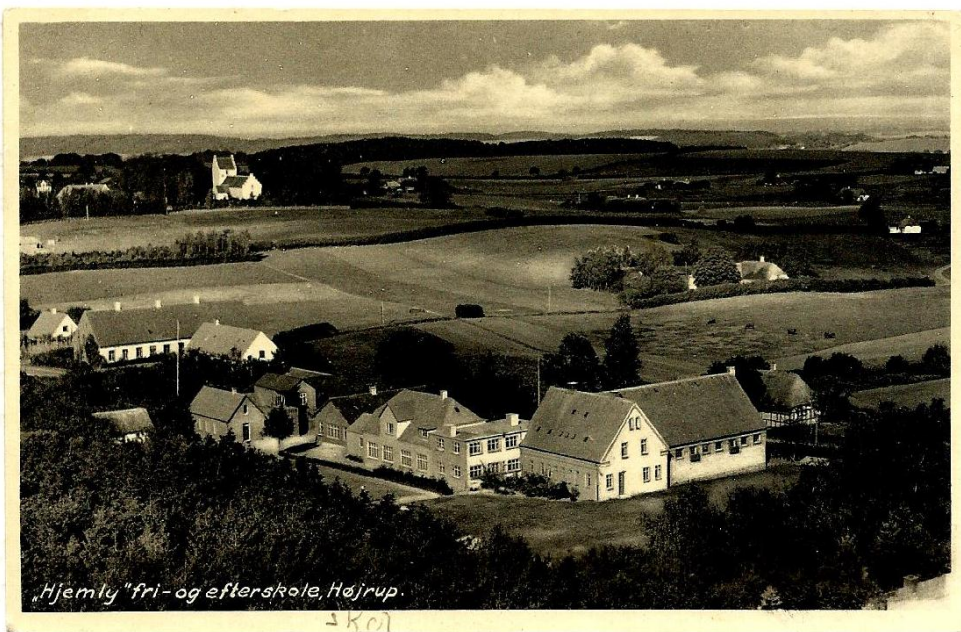
de gamle Biler var fremstillet af langt bedre materiale, end nu, og saa maa vi huske paa, at den havde været opklodset en 6-7 aar, vi havde megen Glæde af den. Naar Jørgen skulle til Fodboldkamp i et andet Sogn, saa kunne der nok være et helt Fodboldhold i den plus ca. 10 Cykler paa Bagagebæreren.

Den 18 November 1953 døde Maries Far, 79 aar gammel, det betyder selvfølgelig meget i et Hjem og for hele familien, hvor han havde betydet meget. Det havde været en god Morfar, der havde læst mange Historier for vore Børn og været med til, at underholde dem i deres Opvækst. Frands Frandsen havde i gennem aarene haft mange tillidsposter, og her kan nævnes, i mange aar var han Sogneraadsformand i Hillerslev, med i Amtsraadet, Formand for Hjemly Friskole, Formand for Vurdering til Ejendomsskyld i Sallinge Herred. m.m.

Det hele fortsatte paa "Skelbo", vi var stadig forpagter af Gaarden og havde en god Tid. Nu var Børnene kommet i Hjemly Friskole, det gav mange oplevelser, med Udflugter, Sammenkomster i Skolen, saasom Juletræ, Gymnastikopvisning og meget mere, det var en Fornøjelse, at være med saavel for Børnene, som vi Forældre. Jeg tror nok, at Friskolen gør mere ud af Fællesskabet mellem Skolen og Hjemmet, end det der sker i Kommuneskolen.

Friskolen havde den gang Lærer Aksel Appel til, at lede Skolen. Det var en streng Lærer; men dygtig i Skolestuen og saa lærer Børnene noget, som de senere i Livet faar gavn af. Forældrene nød ogsaa godt af hans Maade, at drive Skolen paa, ved hans Sammenkomster, Aftenskole m.m.

Hans efterfølger blev Oxe Pedersen, som ligeledes satte sit Præg paa Skolen, Børnene og Forældrene. Vi kan rolig sige, at Hjemly Friskole har haft mange dygtige Lærere, der har gjort en stor indsats, til gavn for vore Børn og været med til, at styrke Sammenholdet i Skolekredsen for os der hørte til.

Den 1 april 1954 var jeg valgt ind i Hillerslev Sogneraad paa Venstres liste, her var jeg med i 2 perioder eller 8 aar. Arbejdet i Sogneraadet, hvor jeg blandt andet blev kommunal Revisor, var maaske med til, at jeg saa en fremtid i det kommunale.

Tiden gaar hurtig og vi nærmer os nu den tid, hvor Jørgen skal konfirmeres. Det blev han Søndag den 2 oktober 1955 i Ryslinge Frimenighedskirke ved Pastor Povl Hansen.

Det var en stor dag for os forældre og for Jørgen har det nok været det samme. En saadan dag vil et forældrepar nok glæde sig over de mange gode minder, som blev givet i Jørgens Barndom, men ogsaa se frem i tiden, hvordan den vil forme sig? Konfirmationsfesten blev holdt i Vognporten paa "Skelbo", hvor Slægt og Venner deltog.

Den gang var det noget skelsættende naar man blev 14 aar. Der skulle vælges fremtidsplaner, hvad man kunne ønske, at beskæftige sig med i fremtiden, og det har nok været svært. Den almindelige skolegang var den gang 7 aar. Jørgen kom derefter paa Hjemly Efterskole v. Oxe Pedersen, Vinteren 1955/56

Da efterskoleopholdet var slut, kom Jørgen den 1 maj 1956 ud at tjene landbrug i Seden ved Odense. Det var hos Aksel Markvard Andersen, han havde tidligere tjent hos os paa Skelbo, men havde nu faaet sine forældres Gaard, her skulle Jørgen tilbringe Sommeren, han var selvfølgelig fæstet for et halvt aar, fra maj til november.

Vi kørte Jørgen derud i Bil, og Birgit var ogsaa med. Da vi kørte ud af Gaarden, saa vi Jørgen staa der helt alene, der kom maaske en taare i vore øjne. Det var jo en midlertidig afsked for baade ham og os. Da vi havde kørt lidt hørte vi en volsom graad fra bagsædet af Bilen, det var Birgit, hun fremstammede: bare de dog nu vil være gode ved ham, og det ønske kunne vi dele med hende.

Vi var stadig forpagter paa Skelbo, men den 4 marts 1958 dør Karen Frandsen, der til sin død var ejer af Skelbo. Nu skulle der ske noget med ejerforholdet af Gaarden. Vi fik Skelbo tilbudt til en pris der vel ikke var helt umulig, men der fulgte ogsaa andre betingelser med i tilbudet, som gjorde os betænkelige. Jeg var i de aar ved at faa noget slidgigt i knæerne, det nedsatte ogsaa lysten i det ret haarde landbrugsarbejde.

Ved skæbnens ironi skulle der pr. 1 oktober 1958 skiftes kommunekasserer i Hillerslev. Jeg spekulerede meget paa, hvad jeg skulle vælge og give min Fremtid og vor lille Familie. Da stillingen ved kommunen blev opslaaet, var vi tre Sogneraadsmedlemmer + tre andre uden for Raadet der søgte, vore forkundskaber var nok nogenlunde ens. Det blev meget spændende, hvem der blev den heldige. Nu var Sogneraadet der skulle vælge, reduceret fra 9 til 6, idet vi tre der søgte var inhabil og derfor ikke maatte stemme. Amsraadssekretær Glente fra Svendborg Amt (den senere Amtmand) var kommet til Hillerslev, for at lede mødet og paase, at alle forskrifter blev overholdt. --- Jeg blev den lykkelige vinder og det var jeg meget glad for.

Valget var nu afgjort, hvordan Marie og jeg skulle planlægge vores fremtid. Vi skulle forlade Skelbo, Maries fødehem, jeg forstaar saa inderlig, hvor svært det havde været for Marie, at forlade sit gamle hjem, hvor vi i 18 aar i fællesskab havde faaet et godt hjem for os og vore børn. Selvfølgelig var det værst for Marie da vi skulle flytte, men for mig var der gaaet 18 aar af den bedste tid, jeg var nu 47 aar, havde selv valgt og jeg tror det var rigtig, som jeg gjorde. Ved saadan en lejlighed stopper vi op, og tænker paa aarene fra 1940 til 58. Hvor blev vi rige i de aar. Tre sunde raske børn, der var flinke til at hjælpe til, alle de gode minder fra de begyndte, at kravle, gaa, tale, gaa tur med os i Skoven, høre deres latter i legen, ja meget meget mere, som slet ikke kan beskrives, men samler sig i det store bundt af minder, som vi forældre fik den lykke, at medvirke i. Det sker kun en gang i livet, men efter Natten oprinder der en ny Dag, maaske med sol, men der kan jo ogsaa komme graavejr.

Nu skulle vi saa finde en anden bolig, det var saa heldig, at der i Sallinge var en lille ejendom paa godt 5 tdr. land til salg, paa denne ejendom var der ogsaa et lille gartneri, som vi kunne udnytte

hvis vi havde lyst, desuden kunne vi faa plads til syv-otte Grisesøer og en Ko. Lønningen som Kommunekasserer var de første aar 12.000 kr. for et aar, saa der skulle tjenes lidt ved siden af. Prisen paa ejendommen var 47.000 kr. Den var vel nok lidt forsømt, her var saaledes ikke et vandskylende toilet ej heller centralvarme, ja vandet skulle hentes udenfor ved en vandhane, saa der var noget at gaa i gang med. Toilet, Centralvarme og Vand i køkken og paa badeværelset, blev bragt i orden inden vi flyttede her ned. Vi overtog Huset den 1 juli 1958, det kan nævnes, at i 1985 blev det vurderet til ejendomsskyld til 490.000 kr. En pæn værdistigning paa 27 aar.

Den 1 oktober 1958 begyndte jeg paa Hillerslev Kommunekontor, der var mange ting, man der skulle sætte sig ind i, meget skulle læses en eller to gange, for at faa en forstaaelse af alt det lovmateriale der laa til grund for det daglige arbejde. Det var ikke noget vi blev udlært i det første aar, men hen af vejen, da grundlaget for arbejdet var sat sig fast, kunne jeg mærke, at nye lovændringer o.l. kunne sluges og benyttes, naar det var paakrævet. Jeg fik mange gode raad hos de personer jeg traf. Jeg husker Amtsrevisoren sagde til mig: Hold altid Kommunens Kasse (penge) og dine penge adskildt, saa skulle han nok til enhver finde ud af det, hvis der blev uorden i Kassen. Landsretssagfører Perregaard, Faaborg sagde: Du skal læse alle Cirkulærer der kommer, saa ved du noget om det, og kan hurtig finde det frem, ellers bliver klienterne for kloge og det maa ikke ske. Det gælder om at tage ved lære og af de rigtige Mennesker. Amtsrevisoren kunne komme uanmeldt, naar det passede ham, og gøre kassen op. Han var hos mig en gang i de 12 aar, uden bemærkninger. Det blev et meget interessant arbejde, som jeg blev meget glad for. Paa kontoret kom der alle mulige mennesker, i vidt forskellige ærinder, og det var faktisk spændende. Sociale sager, hvor en familie havde søgt om hjælp, men faaet afslag, var en ubehagelig meddelelse at skulle give videre, især naar jeg kunne se, at der faktisk var brug for hjælpen.

Folkepensionsloven traadte i kraft i 1957. Det første aar hjalp Sogneraadsformanden mig med, at regne pensionen ud, men det blev en meget besværlig historie, saa næste aar gik jeg selv til sagen. Der var ca. 175 Pensionister. De kom den første i hver maaned og hentede deres pension, jeg havde lagt deres penge i en pose med nr. og navn, saa det gik ret hurtig med udleveringen, men selvfølgelig skulle jeg ind i mellem, have de sidste nyheder der ud fra sognet.

I det nye hjem i Sallinge, som vi nu havde faaet indrettet efter vore ønsker, var der ved at falde ro i sindet. Vi kendte jo de mennesker, som vi kom til at bo imellem og det var flinke og gode naboer vi her fik, ja snart havde vi en stor vennekreds.

Den 5 april 1959 blev Birgit Konfirmeret i Ryslinge Frimenighedskirke v. Pastor, Povl Hansen.

Det var igen en Højtidsdag for Birgit og os Forældre. Vi havde ved den lejlighed tryllet Pakhuset ved Drivhuset om til festsal, med papir under loftet og paa væggene. Det blev en hyggelig og dejlig fest sammen med Slægt og Venner. - Birgit fortsatte paa "Hjemly" efterskole i sommeren 1959 med et tre maaneders kursus og kom derefter paa Ringe Realskole. I 1964 var hun paa et tre mdr. kursus paa Ollerup Gymnastikhøjskole, og begyndte samme efteraar som elev paa Odense Sygehus, en elevtid der endte med, at hun bestod eksamen, som Sygeplejerske i 1968, og blev derefter Sygeplejerske paa Herning Sygehus.

Drivhuset gav os mange glæder, men ogsaa arbejde. Vi plantede hvert aar ca. 225 Tomatplanter og naar vi naaede hen i sommeren hang vi skiltet ud ved vejen, hvorpaa der med røde bogstaver stod "TOMATER", saa kom vore kunder fra Sallinge, Højrup, Odense, Faaborg, Friskolen og i turistsæsonen folk fra udlandet og købte de frisk plukkede Tomater. Der kunne avles ca. 350 kg., det var en god ekstra fortjeneste. De første aar dyrkede vi selv landbruget. Povl var jo en dygtig forkarl, der forstod, at bruge en Traktor. Vi havde en overgang ca. 10 Grisesøer der omsatte kornet og ved salget af Pattegrisene^{en} god fortjeneste. Og saa var der "Rosa", det var en Ko, som vi havde med ude fra "Skelbo". Marie passede Koen, men hun var nu ikke saa glad for den, det var særlig naar hun skulle trække den paa græs eller hjem, Bilerne sagde dyd dyd, naar de kørte uden om hende, det var ikke godt. Saa tog jeg beslutningen, Koen blev solgt og jeg beholdt Fodermesteren.

Tiden gaar hurtig snart naar vi frem til 1963, hvor Povl skal Konfir-

meres, igen en festdag for vor lille familie; men ogsaa et tidspunkt, hvor vi forældre stopper op og ser tilbage paa alle disse gode minder, som Povl og hans to ældre søskende gav os i deres Børneaar, minder som vi forældre kan drage frem, som noget af det bedste et menneske kan gives.

Povl blev Konfirmeret den 1963 i Ryslinge Frimenighedskirke af Pastor, Hofdall. Slægt og Venner var samlet i anledningen, der formede sig paa sædvanlig vis med sang, taler og gode ønsker for Povl og hele familien.

Povl kom efter syv aars skolegang i "Hjemly" friskole ved Oxe Pedersen, paa Glamsbjerg efterskole ved forstander,

Asger Baunsbak Jensen. Derefter begyndte han den 1-5-1964 paa sin uddannelse til landmand ved grdr. Gunner Højgaard i Volstrup, hvor han var i 2 ½ aar. Et godt og lærerigt hjem, jeg tror der var en god tilfredshed fra begge sider. Børnene henne ved Gunner Højgaard sagde til deres mor: Du er meget gladere ved Povl end ved os. Og det tog vi som et godt vidnesbyrd.

I 1962 efter 2 perioder, som medlem af Hillerslev Sogneraad ophørte jeg med denne opgave. Som kommunekasserer, og medlem af Sogneraad blev jeg paa en maade min egen arbejdsgiver og det passede ikke helt sammen. Der var ogsaa arbejde nok paa kontoret og det gav mig mange oplevelser. Der kom mange forskellige mennesker. Jeg husker en dag, midt i tresserne, kom der en landsryger eller rejsende svend ind paa Kommunekontoret, jeg kendte ham ikke; men han fortalte, at han huskede mig godt fra vi var ude paa "Skelbo". Det var den 4 maj 1945 om aftenen han var kommet til "Skelbo", og havde faaet lov til, at sove nede i kostalden i halmen. Ud paa aftenen, efter at han havde sovet et stykke tid, kom jeg ned og vækkede ham og sagde, at han skulle komme ind og faa et glas vin m.m., for vi havde netop i Radioen i den engelske pressemeddelelse faaet meddelelsen om, at den tyske Værnemagt i Danmark havde overgivet sig og, at Danmark igen var et frit land. - Han sagde at det blev sent, og det glemte han aldrig. Jeg kunne ikke selv huskede, men et godt minde, at faa opfrisket.

Det var ogsaa engang der var flyttet et ældre ægtepar til Sognet, han kom ind paa kontoret, han var klar over, at jeg ikke kendte ham, men han kendte mig eller rettere sagt Birgit fra Odense Sygehus, hvor han havde været indlagt og hvor Birgit var elev. I elevtiden skulle Birgit

ind i mellem aflægge prøver og nu skulle hun netop paa deres stue skifte lagner og lignende ved en patient. Manden fortalte videre, at Birgit klarede opgaven fint, selv om hun var lidt nervøs. Efter at læger og alle dem der skulle kontrollere, at det nu gik rigtig til var gaaet, blev alle stuens patienter enige om, at give et lille bidrag saa de kunne købe en lille ting til Birgit, for de var jo saa glad for hende. Da hun senere kom ind paa stuen fik hun pakken og fældede en taare for deres venlighed. Det samme tror jeg nok, at jeg gjorde i taknemlighed for vor pige, et godt minde fra den tid.

De forskellige valg gav ogsaa meget arbejde. Fra gammel tid, var ca. 22 Kommuner her omkring Hillerslev sammensluttet i det der kaldes Højrupkredsen. Det betød at ved et Folketingsvalg skulle vi fra Hillerslev levere alt materialet, vedrørende valget, stemmesedler o.l. ud til disse 22 Kommuner. Samme aften efter valget, skulle de 22 Kommuner indberette deres forskellige resultater til Hillerslev. Vi samlede derefter tallene fra hele Højrupkredsen og indtelefonerede det endelige resultat til Indenrigsministeriet.

Næste dag kom Sogneraadsformanden fra de forskellige sogne til Højrup Kro med alle deres stemmesedler der faktisk skulle eftertælles og tvivlsomme stemmesedler skulle godkendes eller erklæres ugyldige. Det hele startede med morgenkaffe og en Dram. Ved middagstid var det gerne Suppe og Peberrodskød og masser af Rødvin, Kaffe og Cognac, det var feslig; men en streng arbejdsdag, vi havde jo ansvaret for den endelige opgørelse.

Ca. 14 dage før Valget kunne vælgere der ikke var hjemme Valgdagen, komme paa Kommunekontoret og stemme pr. Brev. Folketingsformand, Karl Skytte var en fast gæst her, idet han altid skulle være i København valgdagen.

Ved Valget skulle vi ogsaa vejlede vælgerne, her er det Uddeler, Povl Andersen, Sallinge, der af Kommunekassen faar et godt ord med paa vejen vedrørende brug af Stemmesedlen, opførsel i det dertil indrettede stemmerum og efter endt brug aflevere den udleverede stemmeseddel i den aflaaede stemmekasse.

Povl Andersen var Sogneraadsmlem og kommunal revisor, saa vi kendte hinanden godt. 15

Blandt andre opgaver i Sogneraadet var Skatteligningen, hvor vi gennemgik alle skatteskemaerne. Det var en broget forestilling der tog ca. 5 dage. Hele Sogneraadet + et medlem fra Skatteraadet + en fra Amtsskatteinspektoratet i Svendborg var samlet. Vi begyndte altid med en Morgenbitter, det var vist en gammel skik i Hillerslev.

Alle skemaerne blev læst op, ind imellen var der skemaer der lød lidt mystiske, saa blev de noteret op og indkaldt til nærmere forklaring, det kaldte vi "Torskegilde". Der var nogen mennesker der kom hvert aar og der var andre vi aldrig saa. Ved denne gennemgang af skemaerne havde Sogneraadetsformanden en stor andel i, hvem der blev indkaldt og hvem der slap fri, han sad med skemaet i haanden, kunne bedømme det baade med øje og forstand, det kunne de øvrige medlemmer slet ikke. Jeg tror nok i dag, hvor det er kontorfolk i Skatteforvaltningen der gennemgaar skemaerne, uden skelen til ven eller fjende, gør et nok saa godt arbejde.

Ved indkaldelserne udspandt der sig mange morsomme samtaler, ved den lejlighed var det gerne Skatteraadsmlemmet der førte ordet. Nu kom der en yngre mand ind, han havde en Bil i fællesskab med sin gamle Far (halvpart). Det kneb med at finde fejl i hans skema. Saa spurgte de ham, naar i nu har hver sin halvpart i Bilen, hvad for en side er saa din. Svaret kom drøvende, det maa jo være den side med Rattet, for min Far har aldrig haft kørekort. Det blev spørgeren der blev til grin og der var ikke et tørt øje paa alle sogneraadsmlemmerne af latter over det gode svar.

Naar vi var færdig med indkaldelserne, blev alle indkomsterne talt sammen og skatteprocenten regnet ud.

Kommunens veje blev vedligeholdt af entreprenørfirmaet, Marius Pedersen, Ferritslev. Alle kendte Marius Pedersen, denne rolige og besindige mand med det lange skæg og det sorte kravebryst, han var en personlighed, der gik mange historier om. ^{ham} Hans Forældre havde været Uldspindere og derfor blev han ofte kaldt Marius Uldspinder.

Han havde skabt dette store firma lige fra begyndelsen til nu, hvor vi mødte hans arbejdshold mange steder i Danmark.

Hvert aar bød Marius Pedersen hele Sogneraadet med Damer samt Kommunekassererem + hans Kone paa en udflugt. Ofte begyndte vi med eftermiddagskaffe henne i Ferritslev paa hans Virksomhed. Der kunne nok gaa noget tid med at se hans maskinhaller, hvor han opbevarede nye og gamle maskiner, en del havde han selv konstrueret. Der kunne her findes gamle Tanks fra krigens tid, som muligvis kunne laves om til noget nyttigt, jo det var et helt museum. Hans store hobby var møller, saavel Vand som Vindmøller, han havde det hele. Ingeniørerne sagde, at naar de var ude at køre og havde ham med, skulle de passe paa, at M.P. ikke fik øje paa disse møller, for saa ville han ind og se dem og saa gik resten af dagen. Povl Arenlund arbejdede en kort tid hos ham og var blandt andet med til at stille en Vejermølle op derhenne.

Når besøget var overstået ønskede Marius os god tur og blev hjemme

vi andre kørte videre med hans ledende Ingeniør i spidsen. Saa gjaldt det et eller andet godt spisested i Odense, hvor vi fik alt hvad øje og mund kunne ønske. Engang var vi i Cirkus bagefter, det var herlige dage.

Men nu til noget helt andet. Jørgen var kommet ud at sejle som telegrafist og sejlede paa langfart ude i Stillehavet. Det var længe imellem hans besøg, men han var flink til at skrive om alle hans oplevelser under de fremmede himmelstrøg. Ca hver 14 dag var der Brev og hver gang var der en ny Verden han fyldte os med, til glæde for sin Mor og Far. Ved de store Højtider og Fødselsdage savnede vi ham mest, men han skulle nok sørge for, at faa sendt gaver hjem til os alle. Naar vi fik hans breve og gaver, blev han saa nærværende og vi glædede os meget naar Posten kom med nyt fra østen.

Vi nærmede os den 30 maj 1965, hvor Marie og jeg skulle have Sølvbryllup, spørgsmaalet var, mon Jørgen naaede hjem til den store Festdag. Der blev gjort mange forberedelser, vi havde bestilt et hus, der blev sat op her ude paa gaardspladsen, festen skulle være herhjemme. Aftenen før kom alle vor Venner og satte en flot Åresport op her uden for vort hus og bagefter var hele selskabet inde og spise aftensmad.

Næste morgen kom de igen og vækkede os med fuld musik og sang. Det var en skøn morgen, at vaagne op til, Solen skinnede, vi stod oppe paa Terrassen og saa ned paa vore børn, Jørgen var kommet hjem, og alle vore venner stod der, se Flaget blive hejst under sangens smukke toner. Et saadan øjeblik kan ikke forklares, det hele var som i et godt eventyr, og dette, at vi var to sunde og raske mennesker der kunne dele lykken.

Efter denne oplevelse drak vi alle morgenkaffe og sang et par morgensange. Vore børn havde baade før og under hele festen været virksomme for at det hele skulle gaa godt. Da vi senere kom ind i stuerne og saa paa alle de gaver der var strømmet ind, blev vi igen overrasket, vore børn havde givet os et helt nyt Fjernsyn. Vi havde ikke tidligere ejet saadan et apparat, saa glæden blev topmaalt hos os. En alt for dyr gave for jer børn, men tusind tak for det.

Hen under aften strømmede gæsterne ind, Slægt og Venner blev bænket i Huset. En udmærket servering af Marie Bondegaards gode og veltterrettede mad blev serveret rundt til alle gæsterne, alt imedens Fuglsangs

orkester

sendte sine lifflige toner ud til et veltilpas og igodthumørede selskab, kun afbrudt af taler og sang. Dagen sluttede med dans til samme orkester og ud paa natten, da den sidste gæst var gaaet kunne vi to gamle hvile ørene og se tilbage paa en meget vellykket dag, der gav grobund for glæden ved at være sammen i et fællesskab med børn og gode venner.

Det blev atter hverdag for os, vi fortsatte i det daglige arbejde og tiden gik hurtig. Jørgen var gaaet i land, efter at han havde sejlet i ca. aar. Han havde faaet arbejde i forsvarrets efterretningsvæsen ude paa Amager. Vi kunne igen samles ved Højtiderne. Julen var den store fest. Marie havde mange dage forud, haft travlt med at bage, alle kagekasserne skulle fyldes med dejlige smaakager og desuden et par lagkager o.l. Desuden blev der fremstillet et par bakker med de dejlige og velsmagende Romkugler, som der hurtig gik svind i, det var jo saa fristende, at nappe en kugle eller tre naar vi gik forbi, derinde i stuen. Juletræet blv sat paa fod, træet skulle gerne naa op i nærheden af loftet, ellers var Povl ikke telfreds. Juleaften begyndte altid med, at vi alle kørte til Kirke i Hillerslev, hvor vi foruden Gudstjenesten, fik udvekslet et glædelig Jul, til venner og bekendte, hvorefter vi kom hjem i den varme stue og hvor køkkenet allerede duftede dejlig af gaasesteg, for den havde i flere timer ligget i ovnen saa den kunne blive dejlig sprød og gennemstegt, til behagelig vederkvægelse for vore ganer. Først fik vi Risengrød og Säftevand. I grøden var der lagt en mandel. Vor Mor gav os hver en lille portion, den blev hurtig spist, alt imedens vi holdt øje med hverandre, om der var nogen der begyndte, at tykke lidt unormalt. Saa meldte den heldige sig og fik Mandelgaven udleveret, til skuffelse for det øvrige selskab. Saa bar Mor gaasen ind, med alt, hvad dertil høre, svedsker og m.m. Vi gjorde alle hvad vi kunne for at bevise, at Mors forarbejde og tilberedelse af gaasen var i overensstemmelse med vore ønsker paa paa det kulinariske omraade, saa snart var der faktisk kun et stakels skrog tilbage paa fadet, nu var vi ogsaa godt mætte, flere af os var i tvivl, om der var plads til dessert.

Efter at bordet var blevet ryddet og vasken klaret gik vi i gang med Juletræet. Vi sang to-tre salmer og "Højt fra træets grønne top" og saa naturligtvis, "Nu har vi jul igen". Dette gentog sig aar efter aar, selv om børnene blev store. Nu var vi godt trætte, men nu kom det spændende, med alle julegaverne, snart flød hele gulvet med papir, alt imedens der ind imellem lød glade glædes udbrud, naar en fik netop det de havde ønsket. Nu kom alle godterne paa bordet og der blev flittigt ^{aktiv} langet til fadet. Mor var stadig for nu bød hun paa Kaffe og en god Cigar, spørgsmaalet var saa, kunne vi ønske os mer paa en Juleaften, nej lykken var fuldkommen.